

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

Επιτροπή Φύλου και Ισότητας -ΣΘΕ (2023-2024)

equity@sci.auth.gr

1. Καλογιούρη Νατάσα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Χημείας
2. Κατράγκου Ελένη, Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωλογίας (Συντονίστρια)
3. Λάζου Αντιγόνη, Καθηγήτρια του Τμήματος Βιολογίας
4. Μήλιου Αμαλία, Καθηγήτρια του Τμήματος Πληροφορικής
5. Παρασχάκη Ανατολή, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Τμήματος Χημείας
6. Παρλιάρη Δάφνη, Επιστημονική συνεργάτρια του Τμήματος Φυσικής
7. Παυλίδου Ελένη, Καθηγήτρια του Τμήματος Φυσικής
8. Πελέκα Ευφροσύνη, Μέλος Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος Χημείας
9. Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος, Καθηγητής του Τμήματος Βιολογίας

Κοσμητεία Σχολής Θετικών Επιστημών

Καθ. Χαρά-Μυρτώ-Αγάπη Χαραλάμπους

Κοσμητόρισα

Πρόλογος

Η παρούσα έκθεση έχει σκοπό την καταγραφή των στατιστικών στοιχείων της Σχολής Θετικών Επιστημών (ΣΘΕ) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) σε σχέση με το φύλο, καθώς και την παρακολούθηση της εναρμόνισης της ΣΘΕ με τους Στόχους του Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ) του ΑΠΘ (έγκριση Συγκλήτου υπ. αρ. 3109/15-6-2022). Η έκθεση εντάσσεται στις αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στην Επιτροπή Φύλου και Ισότητας της ΣΘΕ από την Κοσμητεία της Σχολής. Τα στοιχεία που συμπεριλαμβάνονται έχουν αντληθεί κατά κύριο λόγο από τη ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ, από τον ΕΛΚΕ-ΑΠΘ και από τα αρχεία της Κοσμητείας. Τα έτη αναφοράς διαφοροποιούνται ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων. Σε επίπεδο αριθμού φοιτητών/ριών υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στα Τμήματα της ΣΘΕ όσο αφορά στην αναλογία ανδρών-γυναικών. Το ποσοστό γυναικών στο φοιτητικό δυναμικό είναι υψηλότερο στο Τμήμα Βιολογίας, ενώ το ποσοστό των γυναικών στο φοιτητικό δυναμικό είναι ιδιαίτερα χαμηλό στο Τμήμα Πληροφορικής, και στους τρεις κύκλους σπουδών. Σε επίπεδο μελών ΔΕΠ η συμμετοχή γυναικών είναι μικρή (<30%), με εξαίρεση το Τμήμα Βιολογίας που παρουσιάζει σχεδόν ισοκατανομή ανδρών-γυναικών. Η συμμετοχή γυναικών στη χρηματοδοτούμενη έρευνα παρουσιάζεται σημαντικά μικρότερη σε σχέση με αυτή των ανδρών (αναλογία περίπου 20%-80%). Σε σχέση με την εναρμόνιση της ΣΘΕ με το ΣΔΙΦ, η ΣΘΕ φαίνεται ότι έχει να διανύσει μεγάλο δρόμο ακόμα σχεδόν σε όλους τους επί μέρους τομείς. Προτείνεται η συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή των στατιστικών στοιχείων με αναφορά στο φύλο, καθώς και η υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων που να αποσκοπούν σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον περισσότερο ευαίσθητο και συμπεριληπτικό ως προς το φύλο, με πιο ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων.

Ευχαριστούμε θερμά την Κοσμητεία της ΣΘΕ για τη διευκόλυνση στην πρόσβαση των δεδομένων της ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ, τα οποία αφορούν στη ΣΘΕ και τα Τμήματά της, αναφορικά με το φύλο για τον φοιτητικό πληθυσμό και όλες τις κατηγορίες προσωπικού (απόφαση στη συνεδρίαση υπ. αρ. 377/27-3-2024). Η παρούσα έκθεση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί και να ολοκληρωθεί χωρίς τη συνδρομή της Κοσμητόρισσας καθ. κ. Χαράς-Μυρτώς-Αγάπης Χαραλάμπους, και τις εύστοχες και εποικοδομητικές παρατηρήσεις της στη διαμόρφωση του τελικού κειμένου της έκθεσης.

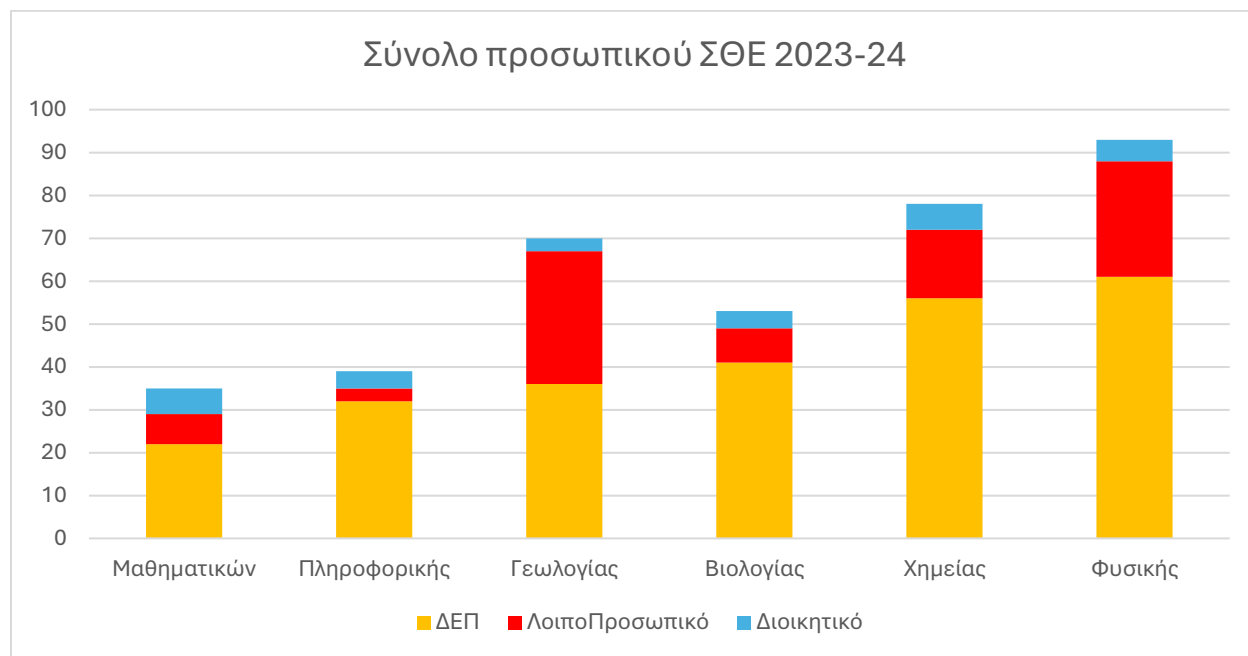
Η Επιτροπή Φύλου και Ισότητας της ΣΘΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	2
Σύνολο προσωπικού στη ΣΘΕ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24	4
Κατανομή προσωπικού ανά φύλο στα Τμήματα της ΣΘΕ	5
Μέλη ΔΕΠ.....	5
Λοιπό προσωπικό	6
Διοικητικό Προσωπικό	7
Ανάλυση φύλου σε εισερχόμενους/ες πρωτοετείς φοιτητές/ιες	8
Ανάλυση φύλου στον δεύτερο και τρίτο κύκλο σπουδών της ΣΘΕ	9
Ανάλυση φύλου στη χρηματοδοτούμενη έρευνα	10
Ανάλυση φύλου στα βραβεία Κοσμητείας ΣΘΕ.....	11
Στόχοι Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΦΙΔ).....	12
Συμπεριληπτικό και ευαίσθητο ως προς το φύλο περιβάλλον	12
Διάσταση του φύλου στη διδασκαλία και στην έρευνα	13
Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων	13
Έμφυλη Βία και Παρενόχληση	15
Προτάσεις ΕΦΙ-ΣΘΕ προς την Κοσμητεία ΣΘΕ	16

Σύνολο προσωπικού στη ΣΘΕ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24

Στο Σχήμα 1 και στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται η συνολική κατανομή προσωπικού στη ΣΘΕ (απόλυτοι αριθμοί και ποσοστά, άνδρες και γυναίκες μαζί) για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24, με πολυπληθέστερο Τμήμα να εμφανίζεται της Φυσικής (σύνολο προσωπικού = 93) ακολουθούμενο από τα Τμήματα Χημείας (78), Γεωλογίας (70), Βιολογίας (53), Πληροφορικής (39) και Μαθηματικών (35).

Σχήμα 1 Σύνολο προσωπικού ΣΘΕ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24

Οι κατανομές των κατηγοριών του προσωπικού μέσα στα Τμήματα (στοιχεία ΜΟΔΙΠ) παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τα ποσοστά των μελών ΔΕΠ σε κάθε Τμήμα, όπου το Τμήμα Γεωλογίας έχει το μικρότερο ποσοστό αναλογίας μελών ΔΕΠ (51%) επί του συνόλου προσωπικού και το μεγαλύτερο στην Πληροφορική (82%). Αντιστοίχως, η αναλογία διοικητικού προσωπικού στο σύνολο των μελών ΔΕΠ είναι μικρότερη για τα Τμήματα Γεωλογίας και Φυσικής (~ 4 και 5% αντίστοιχα) με μεγαλύτερη για το Τμήμα Μαθηματικών (17%). Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία «Λοιπό προσωπικό» δεν περιλαμβάνεται εργολαβικό προσωπικό ή προσωπικό με σύμβαση εργασίας.

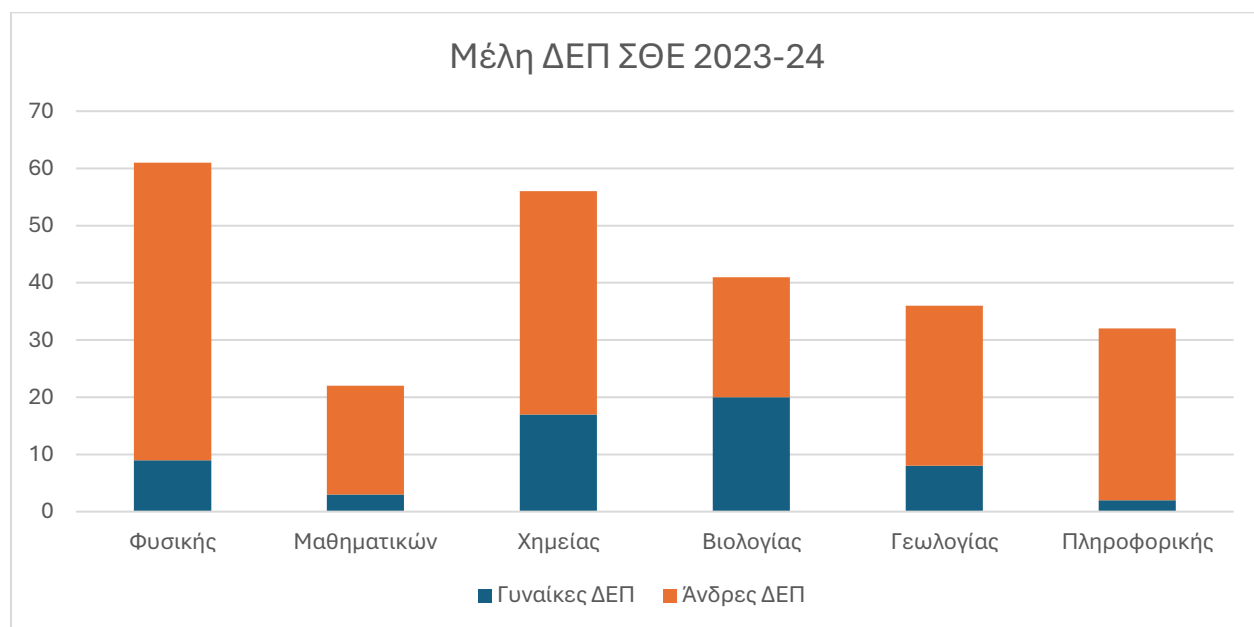
Πίνακας 1 Σύνολο προσωπικού ΣΘΕ ανά κατηγορία

Τμήμα	ΔΕΠ	Λοιπό	Διοικητικό	Σύνολο
Φυσικής	61 (65.6%)	27 (29.0%)	5 (5.4%)	93 (100%)
Μαθηματικών	22 (62.9%)	7 (20.0%)	6 (17.1%)	35 (100%)
Χημείας	56 (71.8%)	16 (20.5%)	6 (7.7%)	78 (100%)
Βιολογίας	41 (77.4%)	8 (15.1%)	4 (7.5%)	53 (100%)
Γεωλογίας	36 (51.4%)	31 (44.3%)	3 (4.3%)	70 (100%)
Πληροφορικής	32 (82.1%)	3 (7.7%)	4 (10.3%)	39 (100%)

Κατανομή προσωπικού ανά φύλο στα Τμήματα της ΣΘΕ

Μέλη ΔΕΠ

Για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 τα μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων της ΣΘΕ παρουσιάζουν τις αναλογίες φύλου (άνδρες /γυναίκες) που φαίνονται στο Σχήμα 2 και στον Πίνακα 2. Η καλύτερη αναλογία φύλου γυναίκες-άνδρες παρουσιάζεται στο Τμήμα Βιολογίας (49%-51%) και η χαμηλότερη στο Τμήμα Πληροφορικής (6%-94%).

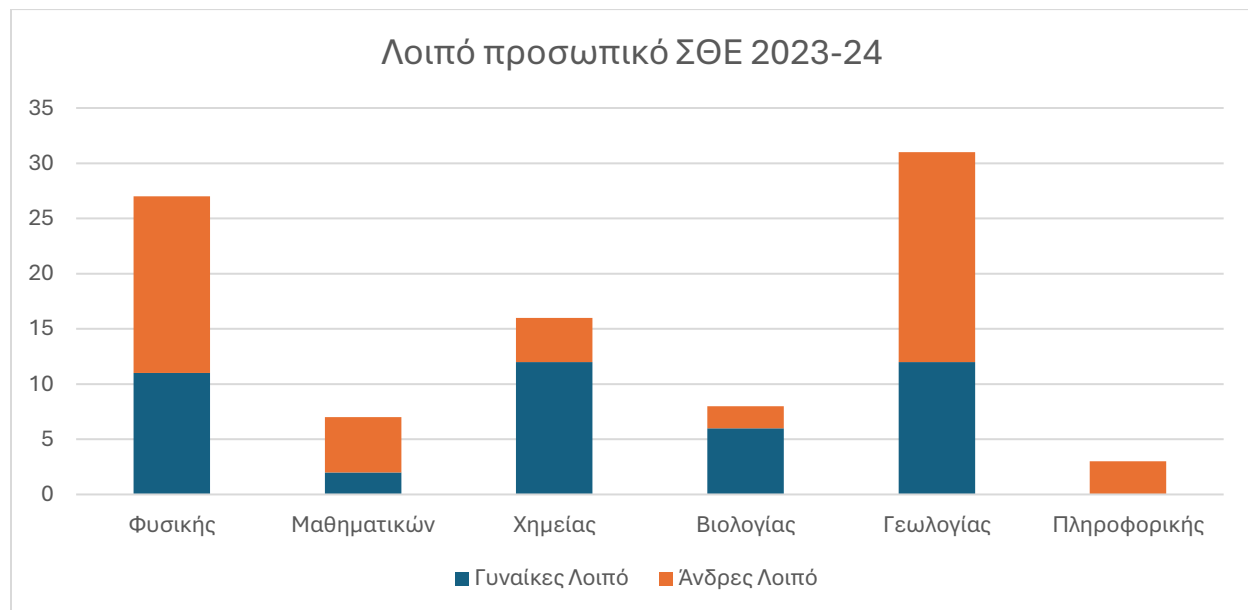
Σχήμα 2 Αναλογία φύλου μελών ΔΕΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Πίνακας 2 Αναλογία φύλου μελών ΔΕΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Τμήμα	Γυναίκες ΔΕΠ	Άνδρες ΔΕΠ	% Γυναικών / Σύνολο ΔΕΠ
Φυσικής	8	53	13%
Μαθηματικών	3	19	14%
Χημείας	17	39	30%
Βιολογίας	20	21	49%
Γεωλογίας	8	28	22%
Πληροφορικής	2	30	6%

Λοιπό προσωπικό

Το λοιπό μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό κατανέμεται στα Τμήματα της ΣΘΕ όπως φαίνεται στο Σχήμα 3 και στον Πίνακα 3. Στα Τμήματα Χημείας και Βιολογίας τα ποσοστά γυναικών είναι υψηλά (75%) ενώ δεν υπάρχει καμία γυναίκα στο Τμήμα Πληροφορικής στην κατηγορία Λοιπού προσωπικού.

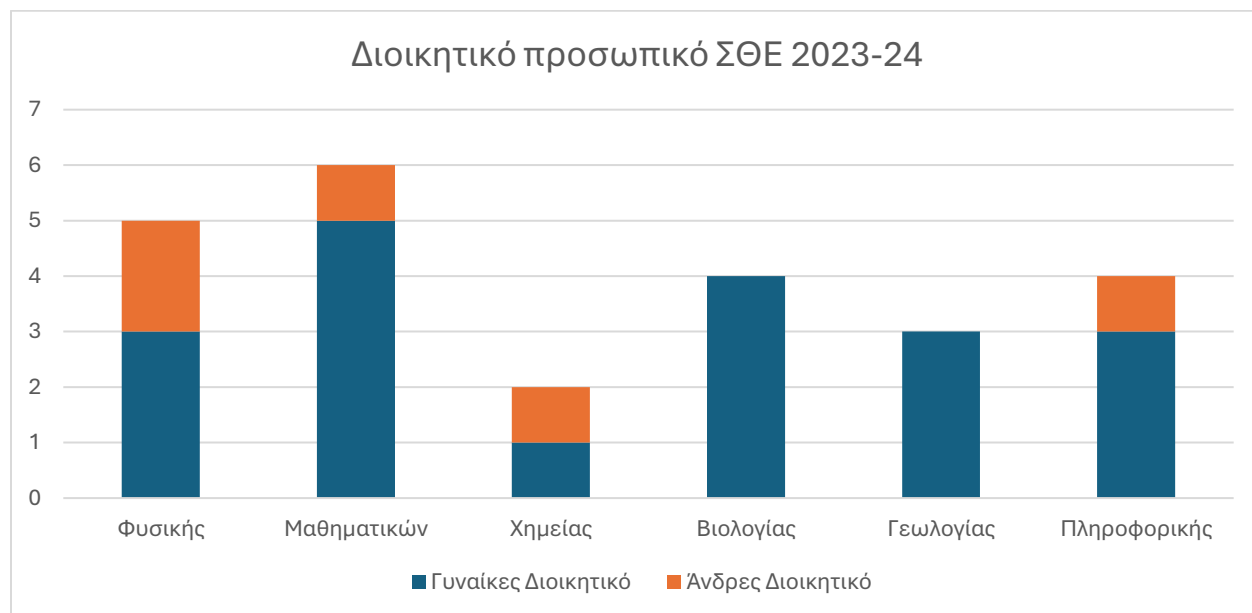
Σχήμα 3 Αναλογία φύλου λοιπού προσωπικού για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Πίνακας 3 Αναλογία φύλου λοιπού προσωπικού για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Τμήμα	Γυναίκες Λοιπό	Άνδρες Λοιπό	% Γυναικών Λοιπό
Φυσικής	11	16	41%
Μαθηματικών	2	5	29%
Χημείας	12	4	75%
Βιολογίας	6	2	75%
Γεωλογίας	12	19	39%
Πληροφορικής	0	3	0%

Διοικητικό Προσωπικό

Στα Τμήματα της ΣΘΕ, το μόνιμο διοικητικό προσωπικό των Τμημάτων είναι κατά κανόνα γυναίκες, με εξαίρεση το Τμήμα Φυσικής στα οποία υπάρχει (σχεδόν) ισοκατανομή όπως φαίνεται στο Σχήμα 4 και στον Πίνακα 4. Στα Τμήματα Γεωλογίας και Βιολογίας το διοικητικό προσωπικό είναι κατά αποκλειστικότητα γυναίκες.

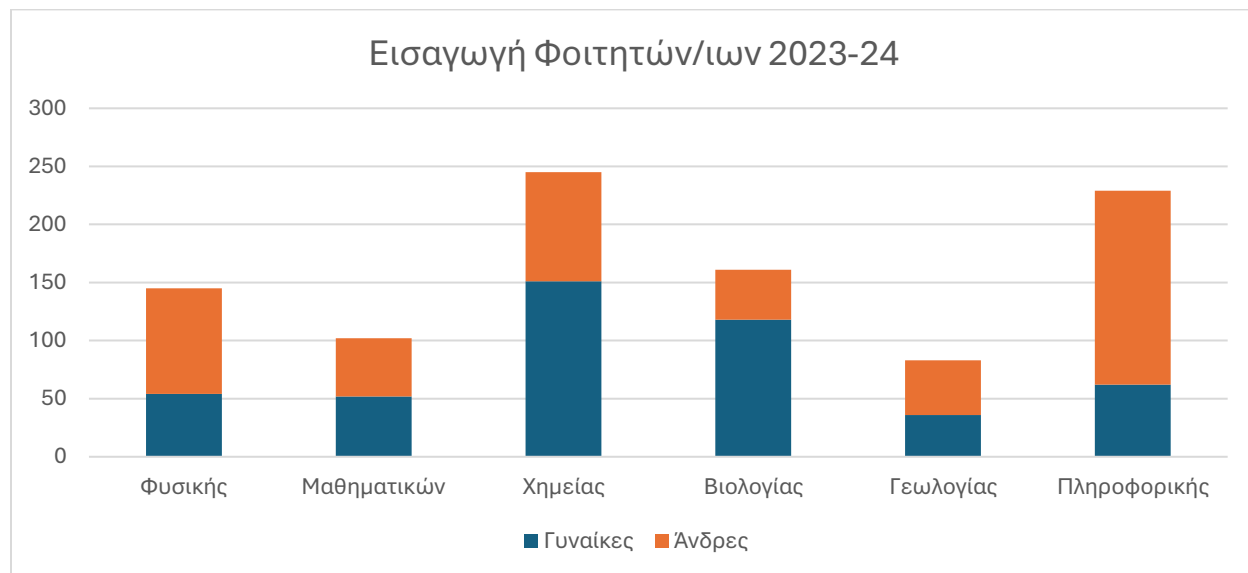
Σχήμα 4 Αναλογία φύλου διοικητικού προσωπικού για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Πίνακας 4 Αναλογία φύλου Διοικητικού προσωπικού για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 στα Τμήματα της ΣΘΕ

Τμήμα	Γυναίκες Διοικητικό	Άνδρες Διοικητικό	% Γυναικών Διοικητικό
Φυσικής	3	2	60%
Μαθηματικών	5	1	83%
Χημείας	5	1	83%
Βιολογίας	4	0	100%
Γεωλογίας	3	0	100%
Πληροφορικής	3	1	75%

Ανάλυση φύλου σε εισερχόμενους/ες πρωτοετείς φοιτητές/ιες

Σχετικά με τον αριθμό των συνολικών ερχόμενων φοιτητών/τριών στα Τμήματα της ΣΘΕ (Σχήμα 5 και Πίνακας 5) φαίνεται ότι στο Τμήμα Μαθηματικών υπάρχει σχεδόν ισοκατανομή στο φύλο (51% γυναίκες, 49% άνδρες), ενώ η μεγαλύτερη ανισοκατανομή παρατηρείται για Τμήμα Πληροφορικής (27% γυναίκες, 73% άνδρες) υπέρ των ανδρών, και υπέρ των γυναικών για το Τμήμα Βιολογίας (73% γυναίκες, 27% άνδρες).

Σχήμα 5 Συνολικός εισερχόμενος αριθμός φοιτητών/τριων ανά Τμήμα ΣΘΕ για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24

Πίνακας 5 Στατιστικά για το σύνολο εισερχόμενων φοιτητών/ιων ανά Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24

Τμήμα	Γυναίκες	Γυναίκες %	Άνδρες	Άνδρες %	Σύνολο
Φυσικής	54	37%	91	63%	145
Μαθηματικών	52	51%	50	49%	102
Χημείας	151	62%	94	38%	245
Βιολογίας	118	73%	43	27%	161
Γεωλογίας	36	43%	47	57%	83
Πληροφορικής	62	27%	167	73%	229

Ανάλυση φύλου στον δεύτερο και τρίτο κύκλο σπουδών της ΣΘΕ

Η ανάλυση φύλου στον δεύτερο (μεταπτυχιακά) και τρίτο (διδακτορικά) κύκλο σπουδών της ΣΘΕ φαίνεται στους παρακάτω πίνακες. Στον δεύτερο κύκλο σπουδών, μόνο το Τμήμα Γεωλογίας έχει ισοκατανομή στο φύλο. Στο Τμήμα Μαθηματικών η ισοκατανομή στο φύλο του πρώτου κύκλου σπουδών εξαφανίζεται και ο αριθμός των ανδρών είναι σημαντικά μεγαλύτερος. Τα Τμήματα Φυσικής, Μαθηματικών και Πληροφορικής έχουν σημαντικά περισσότερους άνδρες. Η μεγαλύτερη ανισοκατανομή παρατηρείται στο Τμήμα Πληροφορικής. Τα Τμήματα Χημείας και Βιολογίας έχουν σημαντικά περισσότερες γυναίκες.

Πίνακας 6 Αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στη ΣΘΕ

Τμήμα	Γυναίκες	Γυναίκες %	Άνδρες	Άνδρες %	Σύνολο
Φυσικής	75	36%	136	64%	211
Μαθηματικών	36	33%	74	67%	110
Χημείας	116	63%	69	37%	185
Βιολογίας	102	62%	62	38%	164
Γεωλογίας	78	51%	76	49%	154
Πληροφορικής	83	29%	206	71%	289

Σχετικά με τον 3^ο κύκλο σπουδών τα Τμήματα Χημείας, Βιολογίας, Γεωλογίας έχουν περισσότερες γυναίκες και τα Τμήματα Φυσικής, Μαθηματικών, Πληροφορικής έχουν σημαντικά περισσότερους άνδρες. Η μεγαλύτερη ανισοκατανομή παρατηρείται στο Τμήμα Πληροφορικής.

Πίνακας 7 Αριθμός υποψήφιων διδακτόρων και διδακτορισμών στη ΣΘΕ

Τμήμα	Γυναίκες	Γυναίκες %	Άνδρες	Άνδρες %	Σύνολο
Φυσικής	55	38%	88	62%	143
Μαθηματικών	13	38%	21	62%	34
Χημείας	87	67%	42	33%	129
Βιολογίας	60	62%	37	38%	97
Γεωλογίας	29	59%	20	41%	49
Πληροφορικής	22	21%	81	79%	103

Ανάλυση φύλου στη χρηματοδοτούμενη έρευνα

Σχετικά με τα βραβεία μελών ΔΕΠ στη χρηματοδοτούμενη έρευνα του και τιμητική εκδήλωση για τους 100 κορυφαίους ερευνητές/ριες (με φθίνουσα κατάταξη εισερχόμενου προϋπολογισμού στον ΕΛΚΕ-ΑΠΘ, [δημοσιοποίηση Ιούλιος 2024](#)), η ΣΘΕ συμμετέχει με 27 βραβευθέντα μέλη ΔΕΠ (συμπεριλαμβανομένων και μελών που έχουν αφυπηρετήσεις). Η ΣΘΕ κατατάσσεται ως η πρώτη σχολή σε χρηματοδοτούμενη έρευνα. Η κατανομή των μελών ΔΕΠ ανά Τμήμα δίνεται στον Πίνακα 8, με βάση τα στοιχεία που παραχώρησε ο ΕΛΚΕ-ΑΠΘ. Από το σύνολο των 27 βραβευθέντων μελών ΔΕΠ της ΣΘΕ το 85% είναι άνδρες.

Σε επίπεδο εσόδων, με βάση τα στοιχεία του ΕΛΚΕ-ΑΠΘ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23 φαίνεται ότι το περίπου 80% των εσόδων και του αριθμού προγραμμάτων προέρχεται από άνδρες και το υπόλοιπο 20% από γυναίκες (Πίνακας 9).

Πίνακας 8 Συμμετοχή μελών ΔΕΠ ανά Τμήμα στη διάκριση των 100 κορυφαίων ερευνητών/ριών του ΑΠΘ στη χρηματοδοτούμενη έρευνα.

Τμήμα	Αριθμός βραβευθ ¹ .	Γυναίκες	Άνδρες
Βιολογίας	6	1	5
Γεωλογίας	2	1	1
Πληροφορικής	5	1	4
Φυσικής	8	0	8
Χημείας	6	1	5

Πίνακας 9 Αριθμός προγραμμάτων ανά φύλο και έσοδα από ερευνητικά προγράμματα ΕΛΚΕ-ΑΠΘ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23.

Ερευνητικά Προγράμματα Σ.Θ.Ε. 2022-2023		
Φύλο	Πλήθος Προγραμμάτων	Συνολικά Έσοδα €
Με Άντρα Επιστημονικό Υπεύθυνο	611 (79%)	30,522,124.18 (83 %)
Με Γυναίκα Επιστημονική Υπεύθυνη	160 (21%)	6,190,016.58 (17%)
Σύνολο	771	36,712,140.76

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που διαθέτει η ΜΟΔΙΠ σχετικά με τα ερευνητικά προγράμματα του ΕΛΚΕ-ΑΠΘ δεν συμπεριλαμβάνει τη διάσταση του φύλου.

¹ Συμπεριλαμβάνονται και ομότιμοι/ες καθηγητές/ριες

Ανάλυση φύλου στα βραβεία Κοσμητείας ΣΘΕ

Η Κοσμητεία έχει θεσπίσει «Βραβείο Αριστείας Νέου Ερευνητή/Νέας Ερευνήτριας», «Τιμητικό Αριστείο Έρευνας», «Βραβείο Κοινωνικής Προσφοράς», «Βραβείο Εξάιρετης Διδασκαλίας» και το «Βραβείο Υπατία». Τα βραβεία Υπατία καθιερώθηκαν το 2016 με εισήγηση της ΣΘΕ, ώστε κάθε έτος να βραβεύεται η καλύτερη σε βαθμολογία φοιτήτρια που ορκίζεται με βαθμό μεγαλύτερο του οκτώ (8), εφόσον έχει ολοκληρώσει τις σπουδές στα τέσσερα χρόνια.

Η ανάλυση φύλου για τα βραβεία που απονεμήθηκαν το 2022 και 2023 έχει ως εξής:

Νέου Ερευνητή/Νέας Ερευνήτριας

Έτος	Γυναίκες	Άνδρες
2023	1	3
2022	1	3

Εξάιρετης Διδασκαλίας

Έτος	Γυναίκες	Άνδρες
2023	2	6
2022	1	9

Κοινωνικής Προσφοράς

Έτος	Γυναίκες	Άνδρες
2023 ²	1	0
2022	0	3

² Υπήρξε και ομαδικό βραβείο που δεν προσμετράται

Στόχοι Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΦΙΔ)

Οι στρατηγικοί στόχοι του [ΣΔΙΦ-ΑΠΘ](#) περιλαμβάνουν τις εξής θεματικές περιοχές:

- A) Συμπεριληπτικό και ευαίσθητο ως προς το φύλο περιβάλλον
- B) Διάσταση του φύλου στη διδασκαλία και στην έρευνα
- Γ) Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων
- Δ) Ισότητα στις προσλήψεις και στην εξέλιξη σταδιοδρομίας
- Ε) Έμφυλη βία και παρενόχληση

Σε σχέση με τους στόχους που θέτει το ΣΔΙΦ-ΑΠΘ στη ΣΘΕ έχουν υλοποιηθεί τα εξής:

Συμπεριληπτικό και ευαίσθητο ως προς το φύλο περιβάλλον

Στη ΣΘΕ έχει ιδρυθεί από το 2016 η Επιτροπή Φύλου και Ισότητας (ΕΦΙΣΘΕ). Η ΕΦΙΣΘΕ διαθέτει τα εξής ενεργά κανάλια επικοινωνίας:

i) Ιστοσελίδα <https://www.sci.auth.gr/equity/>

ii) [Facebook](#) / [Instagram](#)

iv) mail Επικοινωνίας equity@sci.auth.gr

Η ΕΦΙΣΘΕ οργανώνει κατά μέσο όρο μια [εκδήλωση](#) το χρόνο για την ευαισθητοποίηση και την επιμόρφωση της ακαδημαϊκής κοινότητας της ΣΘΕ σε θέματα ισότητας των φύλων και έμφυλων διακρίσεων (Σχήμα 7). Η ΕΦΙΣΘΕ συνεδριάζει κατά μέσο όρο τρεις φορές το χρόνο για να συζητήσει τα τρέχοντα θέματα. Καταγράφει τη συμμετοχή των φύλων στην ακαδημαϊκή δραστηριότητα και αναφέρει τα στατιστικά των καταγραφών στους ετήσιους απολογισμούς. Η συλλογή των δεδομένων γίνεται από τα στοιχεία της ΜΟΔΙΠ και του ΕΛΚΕ ΑΠΘ.

Σχήμα 6 Αφίσες εκδήλωσης ΕΦΙ-ΣΘΕ για τα ακαδημαϊκά έτη 2022-23 (αριστερά) και 2023-24 (δεξιά).

Η ΕΦΙ-ΣΘΕ εισηγήθηκε στην Κοσμητεία της ΣΘΕ το 2022 τη χρήση συμπεριληπτικής ως προς το φύλο γλώσσα και την προώθηση [οδηγών εφαρμογής χρήσης συμπεριληπτικής γλώσσας](#) ως προς το φύλο στο ΑΠΘ στις γραμματείες, επιτροπές, διευθυντές/ριες προγραμμάτων σπουδών κλπ των Τμημάτων. Η Κοσμητεία της ΣΘΕ (συνεδρίαση υπ. αρ. 353/22-2-2023) αποφάσισε την ένταξη της διάστασης του φύλου

στα διοικητικά έγγραφα της Σχολής και προώθησε στα Τμήματα τον οδηγό εφαρμογής χρήσης συμπεριληπτικής γλώσσας. Τα διοικητικά έγγραφα της Κοσμητείας είναι γραμμένα σε συμπεριληπτική ως προς φύλο γλώσσα.

Οι οδηγίες εφαρμόζονται μερικώς (πχ οδηγοί σπουδών Τμημάτων) με συνηθέστερα φαινόμενα σεξισμού α) την κυριαρχία στο αρσενικό γραμματικό γένος (πχ «οι φοιτητές του Τμήματος») και β) την αστάθεια σήμανσης γένους (δηλ περιστασιακή χρήση στα δύο φύλα μέσω της διπλής σήμανσης του γραμματικού γένους).

Διάσταση του φύλου στη διδασκαλία και στην έρευνα

Στα μαθήματα της ΣΘΕ δεν έχει ενταχθεί η διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο της διδασκαλίας. Ωστόσο, μέσω της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων-ΑΠΘ προτείνονται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος μαθήματα επιλογής από άλλες Σχολές του ΑΠΘ, τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι φοιτητές/ριες, εφόσον το επιτρέπει το πρόγραμμα σπουδών τους.

Δεν υπάρχουν ειδικότερες οδηγίες για την ένταξη φύλου σε ερευνητικές προτάσεις στη ΣΘΕ πέρα από το σχέδιο [GEP](#) (Gender Equality Plan) του ΑΠΘ.

Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων

Η Φυσικομαθηματική Σχολή (ΦΜΣ) λειτούργησε από το 1928 έως το 1982. Η μοναδική γυναίκα που διετέλεσε Κοσμήτορας της ΦΜΣ ήταν η καθηγήτρια Μαρία Μαρκέτου-Πυλαρινού της εκτάκτου αυτοτελούς έδρας της Φυσικής (1958-1959). Η ΦΜΣ μετονομάζεται σε ΣΘΕ το 1982 υπό άλλο νομικό πλαίσιο. Η καθηγήτρια Χαρά-Μυρτώ-Αγάπη Χαραλάμπους (2021-24) είναι η πρώτη γυναίκα Κοσμητόρισσα της ΣΘΕ.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε τα στοιχεία σχετικά με την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων των Τμημάτων της ΣΘΕ από το 1982 έως το 2024. Από την ανάλυση που ακολουθεί προκύπτει ότι η γυναικεία παρουσία στη θέση Προέδρου Τμήματος στη ΣΘΕ είναι ανύπαρκτη (Τμήμα Γεωλογίας και Πληροφορικής) ή περιστασιακή.

- Τμήμα Βιολογίας
Δέσποινα Βώκου (2017-2020)
- Τμήμα Γεωλογίας
Καμία
- Τμήμα Μαθηματικών
Χαρά-Μυρτώ-Αγάπη Χαραλάμπους (2017-2020)
- Τμήμα Πληροφορικής
Καμία
- Τμήμα Χημείας
Θεοδώρα Χολή-Παπαδοπούλου (2015-2017)
- Τμήμα Φυσικής
Ελένη Παπαδημητράκη Χλίχλια (1982-1983)
Αλεξάνδρα Ιωαννίδου 2022-σήμερα

Στη θέση Αναπληρώτριας Προέδρου ανά Τμήμα:

- Τμήμα Βιολογίας
Στυλιανή Κοκκίνη (1997-1999)
Μαρία Λαζαρίδου (2007-2011)
Ευφημία Παπαθεοδώρου (2022-σήμερα)
- Τμήμα Γεωλογίας
Καμία
- Τμήμα Μαθηματικών
Φλορεντία Γουλή Ανδρέου (2005-2007; 2009-2010)
Θεοδώρα Θεοχάρη-Αποστολίδη (2007-2009)
Φωτεινή Κολυβά-Μαχαίρα (2017-2020)
- Τμήμα Πληροφορικής (εκκίνηση λειτουργίας Τμήματος 1992)
Καμία
- Τμήμα Χημείας
Χολή- Παπαδοπούλου Θεοδώρα (2005-2007)
Κουτούλη-Αργυροπούλου Ευδοξία (2013-2015)
Σαμαρά-Κωνσταντίνου Κωνσταντίνη (2015-2017)
Βικτωρία Σαμανίδου (2022 – σήμερα)
- Τμήμα Φυσικής
Αλεξάνδρα Ιωαννίδου (2020-2022)

Σε επίπεδο Διεύθυνσης Τομέα οι γυναίκες δεν εκπροσωπούνται καθόλου στα Τμήματα Πληροφορικής και Μαθηματικών για τα στοιχεία που αντλήθηκαν για το παρόν ακαδημαϊκό έτος (2023-24).

Πίνακας 10 Ποσοστά γυναικείας συμμετοχής σε διεύθυνση Τομέα από το Τμήματα τη ΣΘΕ

Τμήμα	Αριθμός Τομέων	Γυναίκες Διευθύντριες	Άνδρες Διευθυντές
Βιολογίας	4	2 (50%)	2
Γεωλογίας	5	2 (40%)	3
Μαθηματικών	5	0 (0%)	5
Πληροφορικής	3	0 (0%)	3
Χημείας	4	2 (50%)	2
Φυσικής	5	1 (20%)	4

Στο επίπεδο Διεύθυνσης Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών για το παρόν ακαδημαϊκό έτος, το Τμήμα Χημείας με περισσότερες γυναίκες Διευθύντριες ΠΜΣ και είναι η εξαίρεση. Το Τμήμα Γεωλογίας έχει ισοκατανομή θέσεων ανάμεσα σε γυναίκες και άντρες. Τα Τμήματα Πληροφορικής έχει αποκλειστικά στη διεύθυνση των ΠΜΣ άνδρες. Το Τμήμα Φυσικής έχει μια γυναίκα διευθύντρια σε ΠΜΣ του Τμήματος Χημείας.

Πίνακας 11 Ποσοστά γυναικείας συμμετοχής σε Διεύθυνση ΠΜΣ

Τμήμα	Αριθμός ΠΜΣ	Γυναίκες Διευθύντριες ΠΜΣ	Άνδρες Διευθυντές ΠΜΣ
Βιολογίας	4	1	3
Γεωλογίας	4	2	2
Μαθηματικών			
Πληροφορικής	7	0	7
Χημείας	5	4	1
Φυσικής	7	0	7

Έμφυλη Βία και Παρενόχληση

Εφόσον υπάρξει καταγγελία μέλους του προσωπικού της ΣΘΕ-ΑΠΘ ή φοιτητή/ριας για έμφυλη βία/παρενόχληση/κακοποιητικό λόγο, υλοποιείται έρευνα (μέσω ατομικής συνέντευξης) για επιπλέον διερεύνηση και ενεργοποιούνται μηχανισμοί αποτροπής παρόμοιων περιστατικών. Υποδεικνύονται και άλλοι φορείς καταγγελίας παρόμοιων περιστατικών όπως πχ [Συνήγορος του Φοιτητή](#) και άλλες υποστηρικτικές υποδομές (ΚΕΣΥΨΥ, ΕΙΦ κλπ).

Έχει υλοποιηθεί ποσοτική έρευνα της ΕΦΙ-ΑΠΘ σχετικά με [τη Σεξουαλική παρενόχληση και βία στο πλαίσιο της φοιτητικής ζωής](#), χωρίς όμως να αναφέρεται σε συγκεκριμένα αποτελέσματα ειδικά για τη ΣΘΕ.

Επισημαίνεται ότι η ΕΦΙ-ΣΘΕ δέχεται από το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας επώνυμες/ανώνυμες καταγγελίες για παρενοχλητική/αντιδεοντολογική ως προς το φύλο συμπεριφορά στους ακαδημαϊκούς χώρους της ΣΘΕ, με σκοπό την ενεργοποίηση μηχανισμών για την αποτροπή παρόμοιων γεγονότων.

Επιπλέον, με μαρτυρίες του ακαδημαϊκού προσωπικού όλων των βαθμίδων (διοικητικό, λοιπό, μέλη ΔΕΠ, φοιτητές/τριες) έχει καταστεί σαφές ότι κάποιες φορές το άτομο που προκαλεί την παρενόχληση, δεν αντιλαμβάνεται ότι η συμπεριφορά του είναι προσβλητική («δεν κατάλαβα ότι ενόχλησα», «ένα αστείο έκανα» κλπ). Διακρίνεται επομένως ενίοτε και έλλειμμα στις δεξιότητες του προσωπικού στην ενσυναίσθηση, ώστε να αντιλαμβάνεται αν μια συμπεριφορά θεωρείται αποδεκτή ή ταπεινωτική από μέρος των ανθρώπων γύρω του.

Προτάσεις ΕΦΙ-ΣΘΕ προς την Κοσμητεία ΣΘΕ

Η Επιτροπή Φύλου και Ισότητας της ΣΘΕ (ΕΦΙ-ΣΘΕ) προτείνει στην Κοσμητεία την υιοθέτηση των ακόλουθων μέτρων, ώστε να εξασφαλιστεί η εναρμόνιση της ΣΘΕ με το Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα Φύλων του ΑΠΘ.

- 1) Συνέχιση της καταγραφής στατιστικών δεδομένων φύλου για όλες τις βαθμίδες ακαδημαϊκού προσωπικού της ΣΘΕ
- 2) Ενίσχυση της βράβευσης και προβολής γυναικών μελών ΔΕΠ και ερευνητριών θεσπίζοντας βραβεία αναγνώρισης στην αριστεία, καινοτομία, συμβολής στη Υψηλόβαθμη Διοίκηση και στην προώθηση για την Ισότητα των φύλων.
- 3) Θεσμοθέτηση υποτροφιών (με κριτήρια) για γυναίκες του τρίτου κύκλου σπουδών και ερευνητριών για την υποστήριξη των σπουδών τους κατά την περίοδο της γέννησης τέκνου, λοχείας και γονικής άδειας
- 4) Διοργάνωση δράσεων σεμιναρίων ευαισθητοποίησης βιωματικού χαρακτήρα σχετικά με θέματα διακρίσεων και αποκλεισμού με βάση το φύλο, την ταυτότητα ή/και έκφραση φύλου και το σεξουαλικό προσανατολισμό
- 5) Συμμετοχή μελών της ΕΦΙ-ΣΘΕ συγκεκριμένα στις επιτροπές Οδηγού Προγράμματος Σπουδών των Τμημάτων για την αναμόρφωση κειμένων με σκοπό τη χρήση συμπεριληπτικού λόγου.
- 6) Ισοκατανομή γυναικών-ανδρών σε όλες τις Επιτροπές των Τμημάτων
- 7) Ενεργή συμμετοχή των Γραμματειών για την ανανέωση των εγγράφων των Τμημάτων για τη χρήση συμπεριληπτικού λόγου στα διοικητικά έγγραφα.
- 8) Ενίσχυση και προτροπή γυναικών για ανάληψη θέσεων ευθύνης

Επιπλέον, από την παρούσα ανάλυση διαπιστώθηκε η έλλειψη συλλογής στοιχείων φύλου από τα στατιστικά του ΕΛΚΕ-ΑΠΘ με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η αυτόματη συλλογή και άρα η απρόσκοπτη ανάλυση της συμμετοχής των γυναικών στην έρευνα και χρηματοδότηση ερευνητικών έργων της ΣΘΕ- ΑΠΘ.